
Helsepersonelloven

BOKOVERSIKT

Helsepersonelloven trådte i kraft 1. januar 2001. Loven er en av fire nye helselover. Helsepersonelloven erstatter ni helseprofesjonslover (bl.a. legeloven, fysioterapeutloven, sykepleierloven).

Befring og Ohnstads bok om helsepersonelloven utkom i 1. utgave i 2000 og ble anmeldt i Tidsskriftet (1). Nå foreligger 2. utgave helt å jour med forskrifter og merknader.

Forfatterne Anne Kjersti Befring og Bente Ohnstad er jurister. De har begge deltatt i utformingen av helsepersonelloven.

Boken har innledningskapitler om lovens forhistorie, om ansvarsgrunnlag og kildebruk. Videre er boken inndelt i kapitler etter lovens inndeling, om bl.a. lovens formål og virkeområde, krav til helsepersonells yrkesutøvelse, krav til organisering av virksomhet, særskilte regler i tilknytning til autorisasjon, taushetsplikt og opplysningsrett. Deretter følger kapitler om opplysningsplikter (for eksempel vedrørende førerkort), meldeplikt (for eksempel om dødsfall), og dokumentasjonsplikt (regler for journalføring).

De resterende kapitler omhandler bl.a. vilkår for autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning, reaksjoner ved brudd på lovens bestemmelser (for eksempel advarsel), Statens helsepersonellnemnd og klageregler. Nytt i 2. utgave av boken er kapittel 14 med fullstendig lovtekst og forskrifter med kommentarer.

Boken presenterer mye kunnskap om helsepersonells rettsstilling. Fremstillingen er lett å lese. Forfatterne gir en rekke små eksempler som utdyper temaene. Som eksempel på atferd uforenlig med yrkesutøvelsen nevnes lege som ble funnet skyldig i incest.

Kapitlet om krav til helsepersonells yrkesutøvelse er særlig interessant for helsepersonell med pasientkontakt. Forfatterne gir en omfattende orientering om lovens § 4 om forsvarlighet. Her dreier det seg både om det individuelle ansvar og institusjonens ansvar. Sentrale begreper er helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig (tidsfaktoren bl.a.). Loven krever at man skal innhente bistand eller henvise pasienter videre der dette er nødvendig og mulig.

Bokens 2. utgave har et lovregister, som 1. utgave. Mens 1. utgave var utstyrt med stikkordregister, er 2. utgave ikke det. Dette er en klar mangel ved en oppslagsbok.

Helsepersonelloven må sees i sammenheng med de andre nye helselovene. Pasientrettighetslovens bestemmelser behandles i Aslak Syses bok (2), som også er anmeldt i Tidsskriftet.

Rolf Hanao

Nevrokirurgisk avdeling

Ullevål universitetssykehus

LITTERATUR

1. Hanao R. Lov om helsepersonell Tidsskr Nor Lægeforen 2001; 121: 1287.
 2. Syse A. Pasientrettighetsloven. Oslo: Gyldendal, 2001.
-

Publisert: 20. november 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. februar 2026.